

hokimligi
maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi

---

maktabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
-umumi o'rta ta'lim maktabi
jismoniy tarbiya fani o'qituvchisi

---

ning
20__-20__-o'quv yili uchun
“FUTBOL” NOMLI

**TO'GARAK
HUJJATLARI**

To‘garak a‘zolari haqida ma’lumot

Nº	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfı	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“

_” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

*To‘garak rahbari_*

“_____” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari To‘garak rahbari _____

To 'garak rahbari _____

MMIBDO‘
**20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “Futbol” to‘garagining
ISH REJASI**

Nº	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Dastlabki futbol o‘yinlari	1		
2.	Futbolda dastlabki o‘yin qoidalar	1		
3.	Darvoza maydoni darvoza	1		
4.	O‘yindan tashqari holat	1		
5.	Qoida buzilish holatlari va qoidaga zid xatti-harakatlar	1		
6.	Jarima to‘pi va erkin zarba	1		
7.	11 Metrlik jarima to‘pi	1		
8.	To‘pni yon chiziqdan o‘yinga kiritish	1		
9.	To‘pni darvoza yonidan erkin zarba bilan o‘yinga kiritish	1		
10.	Burchak to‘plari	1		
11.	Texnik usullar	1		
12.	Harakatlanish texnikasi	1		
13.	To‘xtashlar	1		
14.	Burilishlar	1		
15.	To‘pga zarba berish	1		
16.	Oyoq panjalarini ichki tomoni bilan (panjani ichki ko‘tarilgan qismi bilan) to‘pni qabul qilish va olib qo‘yish	1		
17.	To‘pni panjani ostki qismi bilan qabul qilish	1		
18.	Panjani ko‘tarilgan qismi bilan to‘pni qabul qilish	1		
19.	Sonni yuqori qismi bilan to‘pni qabul qilish	1		
20.	Ko‘krak bilan to‘pni qabul qilish	1		
21.	To‘p olib yurish	1		
22.	Hujum – to‘p bilan harakat qobilyatlari	1		
23.	Dribling va fintlar	1		
24.	Bosh bilan to‘pga zarba berish	1		
25.	Bir oyoqda sakrashda to‘pga bosh bilan zarba	1		
26.	Ikkala oyoqda va bir oyoqda sakrashda to‘pga bosh bilan zarba	1		
27.	Futbol taktikasi	1		
28.	O‘yinchilarning vazifalari, taktik harakatlanishning mahorati	1		
29.	Qanot himoyachilar	1		
30.	Markaziy himoyachilar	1		
31.	O‘rta qator o‘yinchilari	1		
32.	Qanot hujumchilar	1		
33.	Markaziy hujumchi	1		
34.	Himoya harakatlari	1		

Sana: "___" 20__-yil. Sinflar: _____. To'garak rahbari: _____

Mashg'ulotning mavzu: Dastlabki futbol o'yinlari

Mashg'ulotning jahozi: Xushtak, to'p va mavzuga oid ko'rgazmalar

Mashg'ulotning maqsadi:

- Futbol elementlarini texnik va taktikasini mustahkamlash.
- O'quvchilarda jismoniy sifatlardan chaqqonlik, epchillik va egiluvchanlikni rivojlantirish.
- O'quvchilarga futbol haqida tushuncha berish, jismonan chiniqtirish, Sog'ligini mustahkamlash.
- Tezkorlik, chaqqonlik, chidamlilik, kuchlilik, egiluvchanlik sifatlarini oshirish.
- O'quvchlarni to'garakka va sportga bo'lgan qiziqishini oshirish.
- O'quvchlarni har tamonlama yetuk barkamol inson qilib tarbiyalash.

Tashkiliy qism: Sport formasini ko'zdan kechirish, Salomlashish, davomatni aniqlash, tozalikni nazorati.

Tayyorlov qismi:

- Yangi mavzu bilan tanishtirish.
- Turgan joyda burilishlar.
- U.R.M. bajarish.
- Saf mashqlari
- O'ng, chap yon tomonlama yugurish;
- Tizzalarni baland ko'tarib yugurish;
- Chap, o'ng oyoqlarda sakrash.
- Yurish va yugurishga o'tish.
- Nafas rostlovchi mashqlar.

Asosiy qismi:

Futbolning kelib chiqishi haqida turli axborotlar, ma'lumotlar, taxminlar mavjud, biroq ularning barida turli sanalar, davrlar keltirilgan. Tarix hali futbolni paydo bo'lgan va kelib chiqqan joyi va sanani aniq bilmaydi. Bu esa futbol ildizi o'ta qadim zamonlarga borib taqalishidan darak beradi. Lekin ko'plab izlanishlar natijasi hamda tarixshuoslarning fikiricha,

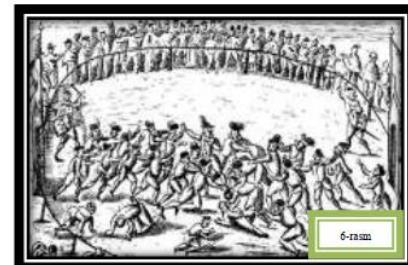
5-rasm futbolga o'xshash to'pli o'yinlar necha-necha yuzlab yillar avval qadim Sharq mamlakatlarida (Misr, Xitoy), antik davlatlarda (Gretsya, Rim) o'ynalgan.

Shuning ko'pchilik futbolning kelib chiqishi mana davlatlarga borib taqaladi, deya e'tirof etishadi. Biroq aynan "futbol" deb atala boshlangan o'zin Angliyada paydo bo'lgan.²

Qadimgi yunonlar to'p o'yinini shunchalik qadrlaganlarki, uni xatto gimnaziyalarni, maxsus 6-rasm maktablarning jismoniy mashqlar programmasiga kiritganlar. Qadimgi Misrda futbolga o'xshash o'zin eramizdan 2000 yillar avval o'ynalgan bo'lsa, qadimgi Afina Sparta jangchilari orasida "Episkiros", deb nomlanadigan ham oyoq bilan, ham qshl bilan o'ynaladigan o'zin mashxur bo'lgan, bu o'yinni yumaloq matodan o'ynashgan. Ammo bu o'zin juda qo'pol va shavqatsizligi bilan ajralib turardi. Rim imperiyasida ozgina bo'lsa ham futbolga o'xshash to'p o'yini 180 yilda tilga ilinadi.

Yakuniy qismi:

O'quvchilarni rag'batlantirish, mashg'ulotni yakunlash: O'quvchilarni saflab yengil yogurtirish, nafas rostlash mashqlarini bajartirish, o'quvchilarning yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag'batlantirish.

Sana: "___ 20__-yil. Sinflar: _____. To'garak rahbari: _____

Mashg'ulotning mavzu: Futbolda dastlabki o'yin qoidalar

Mashg'ulotning jahozi: Xushtak, to'p va mavzuga oid ko'rgazmalar

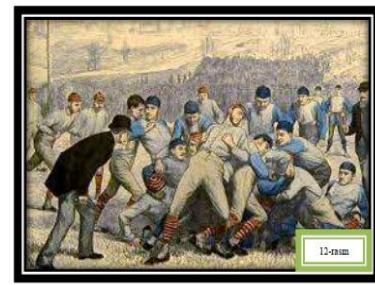
Mashg'ulotning maqsadi:

- Futbol elementlarini texnik va taktikasini mustahkamlash.
- O'quvchilarda jismoniy sifatlardan chaqqonlik, epchillik va egiluvchanlikni rivojlantirish.
- O'quvchilarga futbol haqida tushuncha berish, jismonan chiniqtirish, Sog'ligini mustahkamlash.
- Tezkorlik, chaqqonlik, chidamlilik, kuchlilik, egiluvchanlik sifatlarini oshirish.
- O'quvchlarni to'garakka va sportga bo'lgan qiziqishini oshirish.
- O'quvchilarni har tamonlama yetuk barkamol inson qilib tarbiyalash.

Tashkiliy qism: Sport formasini ko'zdan kechirish, Salomlashish, davomatni aniqlash, tozalikni nazorati.

Tayyorlov qismi:

- Yangi mavzu bilan tanishtirish.
- Turgan joyda burilishlar.
- U.R.M. bajarish.
- Saf mashqlari
- O'ng, chap yon tomonlama yugurish;
- Tizzalarni baland ko'tarib yugurish;
- Chap, o'ng oyoqlarda sakrash.
- Yurish va yugurishga o'tish.
- Nafas rostlovchi mashqlar.

Asosiy qismi:

Palluksning yunoncha lug'atida o'ynovchilar ikki jamoa bo'lganligi yozilgan. Har qaysi jamoa to'pni raqib o'yin maydoni orqasiga o'tkazishga harakat qiladi. Harakat jihatidan bu o'yin ko'proq xozirgi regbi o'yiniga o'xshab ketadi.

Lekin u o'yin qo'l bilan o'ynash taqiqlangan edi. Futbol ko'proq "Garpostum" degan qadimgi

Rim o'yinidan kelib chiqqan bo'lib, Britaniya, Galliya va G'arbiy yevropaning boshqa mamlakatlariga bu o'yinni Rim legionlari birinchi asrda olib kelganlar, deb taxmin qiladilar.

Inglizlar oyoq to'pi o'yini Britaniya orollarida IX asrdayoq ma'lum bo'lgan, deb da'vo qiladilar. 7-rasm G'arbiy yevroma davlarlarida bu singari o'yinlar shu asr o'rtalarida mustaqil tarzda ham, ayrim elementlari bir-biridan o'rganish yo'li bilan ham rivojlanishi borgan, deb taxmin qilsa bo'ladi. XII asr – o'rta asrlar Angliyada futbol o'zining boshlang'ich yo'llini oldi. Angliyadagi shaharlarda, shahar ichida tor ko'chalarda, bozor maydonlarida ertalabdan to kun botguniga qadar turli o'yinlar o'ynalgan. O'ynovchilar soni 100 ga yaqin, ayrim paytlari esa 100 dan oshib ketgan. 8-rasm U paytdagi o'yinlar qo'pol, hyech qanday qoidasiz o'ynalgan. Qo'l bilan ham, oyoq bilan ham o'ynashdan tashqari, to'p bilan bo'lgan yoki bo'limgan o'yinchilarni ushlab yiqitishgan.

O'yin shu darajada qizib ketar ketardiki, hatto bozorlar, ko'chalar vayron bo'lgan.

1313 yili ingлиз podishosi Eduard II shahar ichkarisida futbol o'yini o'ynashni taqiqlaydi.

9-rasm Podishoni ana shu farmoishi ingliz futbol ittifoqining arxivida saqlanib qolgan. "Katta to'p quvgandagi ur-yiqitlar shaharlarda katta to'polon chiqarayotgani va yomon ta'sir ko'rsatayotgani uchun, - deyiladi farmoishda, - itoat etmaganlar qamoqqa tashlanishini ta'kidlab bu o'yin endilikda shaharlarda o'ynalishi podisholik nomidan taqiq etaman". 10-rasm Bunday taqiqlashlarning sababi o'yin paytidagi tartibsizliklardagini emas, balki shaharlarning kamon otishdan va hatto hunarmdilik ishidan chalg'itishida ham edi. Shu boisdan 1349 yili ingliz podishosi Eduard III ham Londonda futbol o'yini o'ynashni man qiluvchi farmoish chiqaradi. Fransuz poshoshosi Karl V esa undan o'tib tushdi-1369 yili halq halq o'yinlarini man etdi. Italiyada futbol birinchi bor 1400 yilda tilga olinadi.

Angliya bilan Fransiyada oyoq to'pi o'yini halqni ko'ngil ochar mashg'uloti bo'lsa, Italiyada ko'proq kibr doiralarining o'yini bo'lib qoladi.

XIX asrga, xususan shu asr o'rtalariga kelib, sport metodi jismoniy tarbiyaning eng maqbul metodi deb topilib, sport xamda sport o'yinlari jismoniy rivojlanishining samarali vositali bo'lib qolgandan keyin futbol tarixida yangi bosqich boshlandi.

Yakuniy qismi:

O'quvchilarni rag'batlantirish, mashg'ulotni yakunlash: O'quvchilarni saflab yengil yogurtirish, nafas rostlash mashqlarini bajartirish, o'quvchilarning yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag'batlantirish.

Sana: "___" 20__-yil. Sinflar: _____. To'garak rahbari: _____

Mashg'ulotning mavzu: Darvoza maydoni darvoza

Mashg'ulotning jahozi: Xushtak, to'p va mavzuga oid ko'rgazmalar

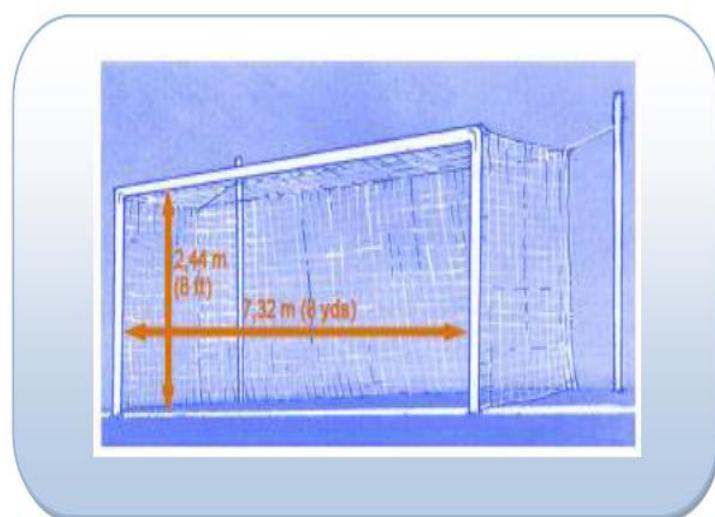
Mashg'ulotning maqsadi:

- Futbol elementlarini texnik va taktikasini mustahkamlash.
- O'quvchilarda jismoniy sifatlardan chaqqonlik, epchillik va egiluvchanlikni rivojlantirish.
- O'quvchilarga futbol haqida tushuncha berish, jismonan chiniqtirish, Sog'ligini mustahkamlash.
- Tezkorlik, chaqqonlik, chidamlilik, kuchlilik, egiluvchanlik sifatlarini oshirish.
- O'quvchlarni to'garakka va sportga bo'lgan qiziqishini oshirish.
- O'quvchlarni har tamonlama yetuk barkamol inson qilib tarbiyalash.

Tashkiliy qism: Sport formasini ko'zdan kechirish, Salomlashish, davomatni aniqlash, tozalikni nazorati.

Tayyorlov qismi:

- Yangi mavzu bilan tanishtirish.
- Turgan joyda burilishlar.
- U.R.M. bajarish.
- Saf mashqlari
- O'ng, chap yon tomonlama yugurish;
- Tizzalarni baland ko'tarib yugurish;
- Chap, o'ng oyoqlarda sakrash.
- Yurish va yugurishga o'tish.
- Nafas rostlovchi mashqlar.

Asosiy qismi:

Darvoza maydoni

Darvoza chizig'idan 5,5 metr masofada darvozanı har bir ustunining ichki tomonidan parallel chiziq tortiladi. Bu chiziqning o'zunligi ham 5,5 metr bo'ladi. Bu o'zunlikdagi chiziqning oxiri perpendekulyar tarzda darvoza chizig'i bilan tutashadi. Shu shakldagi turburchak darvoza maydoni deb ataladi.

Darvoza

Darvoza ustunlarining orasi 7,32 metr (8 yard), darvoza to'sini yerdan 2,44 metr (8 fut) masofada joylashgan bo'lishi kerak.

Ikkala ustun va to'sin ham bir xil kenglikda, ya'ni 12 sm (5 dyuym) gacha bo'lishi zarur.

Darvoza ichida chiziq ham ustunlar va to'sinning kengligida chizilgan bo'lishi zarur.

Darvozaga va darvoza ichiga darvozabonlarga halaqit qilmaydigan qilib darvoza to'rlarini o'rnatish kerak.

Yakuniy qismi:

O'quvchilarni rag'batlantirish, mashg'ulotni yakunlash: O'quvchilarni saflab yengil yugurtirish, nafas rostlash mashqlarini bajartirish, o'quvchilarning yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag'batlantirish.

veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat 34 soatli “Futbol” to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 20 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

Plastik egasi Nabihev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To‘liq holda olgанингиздан со‘нг:
Faqat о‘зингиз учун foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng
yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga
joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**